

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry FIFURin lausunto**Asia: Valtioneuvoston asetus fosforin käytöstä maa- ja puutarhataloudessa sekä viher- ja ympäristörakentamisessa -luonnos VN/21436/2021**

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto FIFUR kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja lausuu viitekohdassa mainitusta asetusluonnoksesta seuraavaa:

Turkiselinkeino on merkittävä osa elintarviketuotantoon liittyvää kiertotaloutta. Tämän vuoksi valtaosa turkiseläinten rehuraaka-aineista on eläinperäistä ja fosfori raaka-aineiden korkean tuhkapitoisuuden vuoksi niukkaliukoista. Turkiseläinlannasta pitkällä aikavälillä tehtyjen tutkimusten mukaan fosforin liukoisuus on helppoliukoisen tai suoraan kasveille käyttökelpoisen fosforin osalta vaihdellut kulloinkin sovelletusta tutkimusmenetelmästä riippuen. Tämän vuoksi on päädytty ratkaisuun, jossa tavanomaisen rehuvalion johdosta turkiseläinlannan fosforin liukoisuudeksi on määritelty nykyisin käytössä oleva 60 %, johon se nostettiin edellisten lantaa ja lannoitteita koskevien säädösuudistusten yhteydessä noin vuosikymmen sitten.

Asetusluonnoksen 3 §:n kolmas momentti ei FIFURin mielestä huomioi lainkaan sitä tosiseikkaa, että merkittävä osa turkiseläinten rehusta on lihaluujuuhoa tai tähän rinnastettavia märkeä teurastamo- ja kalanjalostusteollisuuden sivutuotteita. Näiden mukana lantaan päätyvä fosfori käyttäytyy maaperässä samalla tavoin riippumatta siitä, onko materiaaleja käytetty ennen näiden maaperään päätymistä eläinten ruokintaan tai ei. Tällä on merkittävä vaikutus lannan sisältämän fosforin liukoisuuteen. Siten turkiseläinten lanta tulee raaka-aineidensa vuoksi rinnastaa kyseisessä lainkohdassa tarkoitettuihin muihin vastaaviin lannoitusaineisiin fosforin liukoisuuden osalta.

Turkiseläinlannan liukoisuuden säilyttäminen nykyisellä tasolla 60 %:ssa säilyttäisi elinkeinossa kahden viime vuosikymmenen aikana kehitetyt lannankäsittely- ja hyödyntämISRutiinit ennallaan. Elintarviketeollisuuden sivutuotteiden hyödyntämisen lisäksi elinkeinolla on myös keskeinen rooli Itämerestä kalastetun silakan mukana merestä, sekä sisävesien hoitokalastuksen mukana järvistä, pois kerättävän biomassan hyödyntäjänä. Tämän vuoksi on tärkeää, että elinkeinon toimintaedellytykset säilytetään monipuolisena osana toimivaa kiertotaloutta myös tulevaisuudessa.

10 § kolmannessa momentissa mainitun fosforin liukoisuus tulee täsmentää, onko kysymyksessä liukoinen vai kokonaisfosfori.

Edellä mainituin perustein FIFUR katsoo, että turkiseläinlantaan sovellettu liukoisuusprosentti tulee asetuksen yhteydessä säilyttää ennallaan 60 %:ssa, jolloin myös asiaa koskeva siirtymäsäännös jää tarpeettomaksi. Muilta osin turkiselinkeinolla ei ole lausuttavaa asetusluonnoksesta.

FIFURin puolesta,
12.8.2022 Vantaalla

Marja Tiura
Toiminnanjohtaja